

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В МЕНЕДЖ-
МЕНТІ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 073 Менеджмент**

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою статистики та економічного прогнозування, протокол №10 від 08.04.2016.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «Моделювання соціально-економічних процесів в менеджменті» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 73% (88 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (120 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни «Моделювання соціально-економічних процесів в менеджменті» включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовку до лабораторних занять;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни для написання есе;
- контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовку до колоквіумів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Методи попередньої обробки вхідної інформації при проведенні наукових досліджень						
1.	Здатність проводити первинний аналіз інформаційного простору	Тема 1. Статистичне моделювання як сучасний	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з те-	15	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування	Основна: [1, 3, 4]. Додаткова: [1] Ошибка! Источник

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	дослідження	метод обробки інформації	ми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. В чому є необхідність використання економіко-математичних моделей в процесі аналізу соціально-економічних систем? 2. Які існують основні принципи побудови моделей? 3. Яке місце займають моделі в суспільстві?			ссылки не найден.]
2.	Здатність проводити стратифікацію станів модельованої системи	Тема 2. Формування інформаційного простору наукового дослідження: попередній аналіз даних	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Яким вимогам повинна відповідати інформація? 2. В чому полягає класифікація даних? 3. Яке завдання вирішує стратифікація? <i>Есе на тему: «Експертні методи прогнозування, їх зміст та суттєві відмінності»</i>	25	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування колоквіум за темами 1-2; есе	Основна: [2, 6]. Додаткова: [8, 11]
Разом за змістовим модулем I				40		
Змістовий модуль II. Методи та технології кількісно-якісного аналізу та прогнозування освітньої інформації						
3.	Здатність проводити оцінку параметрів лінійної регресійної моделі, визначати її адекватності та за допомогою моделі прогнозувати зміну	Тема 3. Методи та технології обробки кількісної інформації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Наведіть основні	14	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування	Основна: [2, 6]. Додаткова: [9, 10]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	факторної ознаки.		передумови класичної лінійної економетричної моделі? 2. Перерахуйте властивості оцінок параметрів моделі? 3. У чому полягає ефективність параметрів моделі?			
4.	Здатність будувати рейтинг підприємств, організації, регіонів і т. ін. за допомогою методів оснований як на кількісній інформації так і на експертних оцінках.	Тема 4. Методи та технології обробки якісної інформації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Які методи використовуються для обробки результатів експертизи? 2. В чому полягає оцінка компетентності експертів? 3. Перерахуйте основних користувачей рейтингової інформації?	14	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування	Основна: [2,6]. Додаткова: [7]
5.	Здатність передбачати майбутній перебіг подій за допомогою простих методів прогнозування	Тема 5. Класифікація, види прогнозів, оцінка якості прогнозів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> <i>Есе на тему:</i> «Використання простих методів прогнозування для дослідження ринку освітніх послуг»	20	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування; колоквиум за темами 3-5; есе	Основна: [1,5]. Додаткова: [8]
Разом за змістовим модулем II				48		
Разом з навчальної дисципліни				88		

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи (есе, тести, колоквіуми)	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Сума балів
	ЗСР1	ЗСР2	ЗСР3	ЗСР4	ЗСР5	
Максимальна кількість балів	2	17	2	2	17	40

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Статистика: Навчальний посібник / Під ред. д-ра екон. наук, проф. Раєвневої

О.В. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2011. – 504 с.

2. Статистичне моделювання та прогнозування: Навчальний посібник / Під ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Раєвневої. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2014. – 578 с.

3. Вища освіта в Україні: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. – К. : Знання, 2005. – 327 с.

4. Раєвнева О.В., Горохова О.І., Чанкіна І.В., Шаповалова В.О., Дмитрусенко К.О., Бобкова О.Ю. Лабораторний практикум з модуля 1 «Методи описової статистики та статистичний аналіз рядів розподілу» навчальної дисципліни «Статистика» для студентів напряму підготовки 6.030506 «Прикладна статистика» денної форми навчання. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. - 60 с.

5. Раєвнева О.В., Чанкіна І.В., Бровко О.І. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування рядів динаміки» для студентів напряму підготовки 6.030506 «Прикладна статистика» денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014, 60 с.

6. Раєвнева О.В., Стрижиченко К.А., Чанкіна І.В., Гольцяєва Л.А. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни «Статистичне моделювання та прогнозування» для студентів напряму підготовки 6.030506 «Прикладна статистика» денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ, 2013, 60 с.

4.2. Додаткова

7. Богатов О. И. и др. Рейтинговое управление экономическими системами. Донецк: Юго-Восток, 1999. – 254 с.

8. Клебанова Т.С., Забродский В.А, Полякова О.Ю., Петренко В.Л. Моделирование экономики. Учебное пособие. – Харьков : Изд. ХГЭУ, 2001. – 140 с.

9. Лещинський О.Л. Економетрія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.Л. Лещинський, В.В. Рязанцева, О.О. Юнькова – К. : МА-УП, 2003. – 208 с.

10. Мардас А.Н. Эконометрика. – СПб: Питер, 2001. – 144 с

11. Халафян А.А. STATISTICA 6. Статистический анализ данных. – М.: ООО «Бином-Пресс», 2008. – 512с.

4.3. Ресурси Інтернет

12. Электронный учебник StatSoft [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.statsoft.ru>.

13. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Офіційний сайт департаменту статистики Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>

15. Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу : <http://web.worldbank.org>

16. Офіційний сайт Світового економічного форуму. – Режим доступу : <http://www.weforum.org>

17. Офіційний сайт Статкомітета СНД. – Режим доступу : <http://www.cisstat.com>

18. Офіційний сайт Фонду миру. – Режим доступу : <http://www.fundforpeace.org/global>

